

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN VASLUI
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI

Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a IV-a, faza județeană, 17 martie 2018
clasa a II-a

Bareme de corectare

Subiectul 1: **4x2,5 p = 10 p**

Pentru fiecare întrebare scrisă corect se acordă **2,5 p**.....**2x2,5 p = 5 p**

Pentru fiecare răspuns corect se acordă **2,5 p**.....**2x2,5 p=5 p**

Subiectul 2: **5 x 2 p = 10 p**

Se acordă câte 2 p pentru numerotarea corectă a fiecărui enunț.

2. Hanul tătar îl zărește pe Mitruț.
5. Săgeata îl nimereste pe Mitruț în inimă.
1. Tătarii năvălesc.
4. Puiul de moldovean cere îndurare.
3. Hanul pune rămășag.

Subiectul 3: **5 x 2 p = 10 p**

Se acordă câte 2 p pentru fiecare cuvânt scris corect.

căpetenie = **conducător, comandant, șef** ;
trâmba= **ceata, grămada**;
țipăt = **strigăt, zbieret, urlat.**

colb = **praf, pulbere**;
rămășag = **pariu, prinsoare**;

Subiectul 4: **4x 2,5 p = 10 p**

Se acordă câte 2,5 p pentru fiecare personaj.

- „– Coborâți-mă repede... vin tătarii!” (**Mitruț**)
„– Ce-i facem copilului din stejar?” (**un ataman**)
„– De ce?” (**tătarii**)
„– Pentru că pe acest pui de moldovean vreau să-lucid eu! Fac rămășag că-l nimeresc drept în inimă, cu prima săgeată...” (**hanul**)

Subiectul 5: **2 x 5 p= 10 p**

Se acordă câte 5 p pentru fiecare cuvânt: năvăleau și năvălitorilor.

Subiectul 6: **5 x 2 p= 10 p**

Se acordă câte 2 p pentru cinci cuvinte scrise corect: șomoioș, om, moi, oi, guri, ur, uri.

Subiectul 7: **2 x 5 p = 10 p** → oricare 2 sensuri

așternut = obiecte cu care se pregătește patul pentru dormit; rufărie de pat; - *A așternut patul.*

așternut = materiale puse în culcușul animalelor; - *A așterne la animale.*

așternut = culcuș; - *Pisica stă în așternut.*

așternut = împrăștiat, răspândit; - *Cetele s-au așternut pe vale.*

(a) așternut = (a) scris; - *A așternut o scrisoare, o compunere, cuvinte.*

așternut = acoperit; - *S-a așternut zăpada.*

a așterne = a pregăti - *A așterne masa. A așterne la cai.*

a așterne = a pietrui - *A așterne un drum.*

a (se) așterne (la drum) = a porni - *A porni la drum.*

a (se) așterne = a (se) lăsa - *S-a așternut liniștea.*

Subiectul 8: **5x 2p = 10 p**

Se acordă câte 2 p pentru fiecare cuvânt scris corect.

Copiii l-au urcat pe Mitruț **într-un** stejar.

Ceata **sa** se ascunde în pădure.

Hanul tătarilor **s-a** oprit lângă stejarul din Borzești.

Oamenii **dintr-un** sat au început a bate clopotele.

Tătarii năvăleau **într-o** trambă lungă.

Subiectul 9: **10 p**

Exemplu: Copiii au uitat să-l coboare pe Mitruț din stejar deoarece s-au speriat când au auzit că vin tătarii. Ei au alergat către sat să îi avertizeze pe săteni de pericolul ce se apropia.

NOTĂ:

Pentru omisiuni, adăugiri, înlocuiri de litere - 0,10 p.

Greșeli de ortografie - 0,20 p.

Greșeli de punctuație - 0,10 p.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Se acceptă orice variantă corectă de răspuns.

INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN VASLUI
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI

Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a IV-a, faza județeană, 17 martie 2018
clasa a III-a

Bareme de corectare

Subiectul 1 - 4x2,5 p=10 p

1. Ștefan cel Mare ajunge la poarta castelului la miezul nopții.
2. Ștefan cel Mare îi spune mamei sale că a fost înfrânt și oastea sa e împrăștiată.
3. Mama sa refuză să-l primească deoarece, pentru ea, era mai presus dragostea de țară.
4. Confruntarea dintre Ștefan cel Mare și turci se termină cu victoria moldovenilor.

Subiectul 2 - 4x2,5 p=10 p

biruință - înfrângere;
tăcerea - gălăgia;
împarte - adună;
mă-ntristeze - mă bucur;

Subiectul 3 - 5x2p=10 p

5x1p=5 p - pentru găsirea substantivelor;
5x1p=5 p - pentru schimbarea numărului substantivelor;

Subiectul 4 - 2x2,5 p=5 p

Se scrie cu „î” pentru că litera se află la începutul cuvântului.
Se scrie cu „â” pentru că litera se află în interiorul cuvântului.

Subiectul 5 - 2x2,5 p=5 p

tu - dumneata;
ea - dumneaei;

Subiectul 6 - 3x2,5p=7,5p

dăruiește cadouri, împarte un număr, împarte casa (conviețuiește), împarte bucurie (răspândește);

Subiectul 7 - 12,5 p

Cuvintele din text: iar, cad, ca.

Cuvintele nou formate: rai, dac, ac.

2x2,5 p = 5 p - pentru descoperirea cuvintelor ce pot fi citite invers;

2x2,5 p = 5 p - pentru scrierea cuvintelor noi;

2x1,25 p = 2,5 p - stabilirea părții de vorbire - substantiv comun;

Subiectul 8 - 30 p

- găsirea unui titlu potrivit – 5 p;
- expresivitate – 5 p;
- originalitate – 5 p;
- legătura prin înțeles a propozițiilor – 5 p;
- exprimare corectă – 5 p;
- respectarea limitei de spațiu – 5 p.

NOTĂ:

Pentru omisiuni, adăugiri, înlocuiri de litere se scad - 0,10 p.

Greșeli de ortografie/punctuație - 0,20 p.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Sunt acceptate toate variantele de răspuns corecte din punct de vedere logic.

Concursul interjudețean

„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”

Ediția a IV-a, faza județeană, 17 martie 2018

clasa a IV-a

Bareme de corectare

• Subiectul 1 **5x1p=5p**

- a) text literar/ text narativ/ text literar narativ/text literar narativ în proză;
- b) locul desfășurării acțiunii: în pustietate/ peste deal, pe apa Vițelului/ în chilie;
- c) timpul desfășurării acțiunii: într-o seară;
- d) care este finalul întâmplării: se acceptă orice formulare care are legătură cu informațiile din text;

• Subiectul 2 **3 x3p= 9p**

- a) bun ca pâinea caldă, bun ca o zi luminoasă de vară, s-a comportat ca un bun creștin (se acceptă orice construcție corectă din punct de vedere literar);
- b) lumină *prietenoasă, veselă, jucăușă, zâmbitoare, săltăreață, neliniștită*;
- c) urmași – *ostași, pătimași, nuntași*, (se acceptă orice rimă potrivită);

• Subiectul 3 **10x1p=10p**

- a) rătăciți = pierduți, dezorientați, înstrăinați;
pustietate = sălbăticie, singurătate, deșert, sihăstrie, pustnicie;
- b) mândră ≠ modestă, simplă, umilă, urâtă;
urmașilor ≠ strămoșilor, predecesorilor,
- c) rob : robie/ roabă (substantiv), robit/ă, robitor/oare (adjectiv), a robi/oricare altă formă a verbului
- d) arc → săgeată, trage, Ștefan, pădure;

• Subiectul 4 **2 x4p=8p**

drept – drept înainte, stă drept, spune drept, unghi drept, student la drept; (oricare alt sens corect)
părinte – mama/tata, fondator (părintele istoriei), părinte spiritual (naș/nașă);

• Subiectul 5 **2x3p=6p**

rúga = rugămintă, implorare, rugăciune;
a (se) rugă = a solicita, a invita, a implora, a (se) închina;

• Subiectul 6 **12x0,5p=6p** pentru separarea cuvintelor

2x1p=2p pentru sublinierea pronumelor

Auzind că-i bun, călugărul **I**-a primit la **el** în chilie.

- Subiectul 7 **2x5p=10p**
- „intră în biserică și se rugă la Dumnezeu ca să-l scape”;
- „merse la Suceava și aduse meșteri ca să zidească o mănăstire mândră”

- Subiectul 8 **4x2,5p=10p**

b); c); d); a);

- Subiectul 9 **25p**

alegerea unui titlu sugestiv → **2p**

respectarea părților unei compuneri: introducere, cuprins și încheiere → **3p**

respectarea relației dintre titlu și conținutul compunerii → **2p**

respectarea cerinței → **10p**

originalitate → **2p**

aspectul îngrijit al scrisului și respectarea regulilor de scriere corectă → **4p**

respectarea limitelor de spațiu indicate → **2p**

NOTĂ:

Pentru omisiuni, adăugiri, înlocuiri de litere se scad - 0,10 p.

Greșeli de ortografie/punctuație - 0,20 p.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Sunt acceptate toate variantele de răspuns corecte din punct de vedere logic.

**Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a IV-a, faza județeană, 17 martie 2018
clasa a III-a**

Notă: Se acordă din oficiu **10 puncte**.
Timpul de lucru: 90 minute

Citește cu atenție textul:

Un orologiu sună noaptea jumătate.
În castel în poartă oare cine bate?
— Eu sunt, bună maică, fiul tău dorit;
Eu, și de la oaste mă **întorc** rănit.
Soarta noastră fuse crudă astă dată:
Mica mea oștire fuge sfărâmată.
Dar deschideți poarta... Turcii mă-nconjur...
Vântul suflă rece... Rănilile mă dor!
Tânăra domniță la fereastră sare.
— Ce faci tu, copilă? zice doamna mare.
Apoi ea la poartă atunci a ieșit
Și-n tăcerea nopții astfel i-a vorbit:
— Ce spui, tu, străine? Ștefan e departe;
Brațul său prin taberi mii de morți împarte.
Eu sunt a sa mumă; el e fiul meu;
De ești tu acela, nu-ți sunt mumă eu!
Însă dacă cerul, vrând să-ngreuieze
Anii vieții mele și să mă-ntristeze,
Nobilul tău suflet astfel l-a schimbat;
Dacă tu ești Ștefan cu adevărat,
Apoi tu aice fără biruință
Nu poți ca să intri cu a mea voință.
Du-te la oștire! Pentru țară mori!
Și-ți va fi mormântul coronat cu flori!

III

Ștefan se întoarce și din cornu-i sună;
Oastea lui zdrobită de prin văi adună.
Lupta iar începe... Dușmanii zdrobiți
Cad ca niște spine, de securi loviți.

(după Dimitrie Bolintineanu - *Muma lui Ștefan cel Mare*)

1. Răspunde la următoarele întrebări:

4x2,5p=10p

a) Când ajunge Ștefan cel Mare la poarta castelului?

b) Ce veste aduce Ștefan cel Mare mamei sale?

c) De ce refuză mama sa să-l primească în castel?

d) Cum se termină confruntarea dintre Ștefan cel Mare și turci?

2. Alcătuieste enunțuri cu sensurile opuse ale cuvintelor: **biruință, tăcerea, împarte, mă-ntristeze.**

4x2,5p=10p

3. Selectează din text **cinci** substantive comune care să fie la **genul feminin**. Schimbați numărul substantivelor selectate.

5x2p=10p

4. Explică folosirea literei „î” și „â” în cuvintele subliniate în text.

2x2,5p=5p

5. Înlocuiește pronumele personale din versurile următoare cu pronume personale de politețe.

„— Ce faci tu, copilă? zice doamna mare.
Apoi ea la poartă atunci a ieșit.”

2x2,5p=5p

6. Alcătuieste trei enunțuri cu sensuri diferite de cel din text pentru cuvântul „împarte”. **3x2,5p=7,5p**

7. În ultimele 4 versuri există cuvinte care, citite invers, au sens. Descoperă două dintre ele. Ce sunt ca parte de vorbire cuvintele nou formate? **12,5p**

8. Scrie un dialog de 8-10 replici prin care să-l determinați pe Ștefan cel Mare să se întoarcă la luptă. **30p**

**Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a IV-a, faza județeană, 17 martie 2018
clasa a IV-a**

Notă: Se acordă din oficiu **10 puncte**.
Timpul de lucru: 90 minute

Citește cu atenție textul:

„Cică trăia în chilia aceasta un călugăr: Daniil Sihastru. Îi zicea lumea sihastru, pentru traiul său singur. Acesta a fost coborât din cer de Dumnezeu pentru a face bine oamenilor rătăciți prin pustietatea aceasta. El nu mânca aproape nimica.

Într-o seară veni peste dealul acesta, pe apa Vițeului, Ștefan și cu un argat de-al său. El a fost dovedit de dușmani și căta loc de odihnă. Și s-a așezat să se odihnească pe piatra aceea mare. Cum sta el așa, iaca vede o lumină în fereastră la sihastru, căci atunci el își făcea rugăciunea sa de seară. Îndată ei merg către chilie, căci erau tare flămânzi.

Ajunși acolo, Ștefan bate în ușă.

– Cine-i acolo? întrebă Daniil.

– Om bun, răspunde Ștefan.

– Dacă e om bun, să intre!

El intră înăuntru.

– Ce ai pățit, de-ai venit și pe la mine?

Năcăjit și amărât cum era, nu zise nimic.

– Eu știu ce-i cu tine. De mă ascuți ce ți-oi spune eu, să știi că dovedești păgânătatea.

– Jur pe feciorul meu că ți-oi asculta toate poruncile!

– Atunci, pune urechea la piciorul meu cel stâng! Ce auzi?

– Ce s-aud? Numai plânsete și jălui.

– Bine zici! Acestea, Ștefane, să știi că-s jăluirile țării! Pune acum urechea la piciorul meu drept! Amu ce auzi?

– Amu aud cântece frumoase.

– Bine zici! Pune gând că de unde ai auzit acele cântece, faci o mănăstire!

– Dar unde cântă? întrebă Ștefan.

– Știi unde, Ștefane!? Iaca, acolo, acel deal, suie mâine dis-de-dimineață pe el și trage cu arcul, iar unde o să găsești săgeata înfiptă, să știi că de acolo s-aude cântând!

– Dar amu, părinte, te rog să ne dai un pic de mâncare, că tare flămânzi suntem!

– Bine, dar eu, Ștefane, nu mănânc nimic. De unde să-ți pot da ceva?

– Caută, părinte, că nu ne mai putem ține pe picioare de flămânzi!

Căută Daniil în toate părțile, în urmă găsi un pic de prescure din care dădu și lui Ștefan o bucățică, și argatului, și-i mai rămase și lui un pic; că era blagoslovită prescurea ce le-o dăduse.

După ce au terminat ei ospățul, s-au culcat amândoi în chilie, iar sihastrul a rămas afară ca să-i păzească. Când răsări soarele, Daniil bătu la ușă:

– Scoală, Ștefane, și du-te!

Ei se sculară pe-ndată și se suiră sus pe deal. Scoate Ștefan arcul și trage, dar săgeata s-aîmplântat hăt, în pădure. Pe-ndată, ei merșeră în căutarea locului unde s-a împlântat. După lungă căutare, ei o gășesc împlântată într-un paltin bătrân. Dar cu cine să zidească el mănăstirea, când ei erau numai doi! Atunci, se duce Ștefan, noaptea, la Volovăț și ia biserica de acolo și până-n ziuă o aduce aici. Tot până-n ziuă o și proptește. Însă nici nu o proptește bine, când iată vede venind pe turci. Ei l-au văzut pe Ștefan când a adus biserica, iar acum au venit să-l prindă. Ștefan, văzând aceasta, intră în biserică și se rugă lui Dumnezeu ca să-l scape.

Ascultându-i ruga, dădu o ceață grea de nu vedeai la un pas. Amu, turcii se zăpăciseră și începuseră a se omorî între ei. Se bătură ei așa până la amiază, că nu mai rămaseră de ei decât doi ofițeri care, de frică să nu fie uciși de Ștefan, o luară la fugă. Pierind cu toții, cerul începuse să se lumineze. Ștefan, bucuros, merșe la Suceava și aduse meșteri ca să zidească o mănăstire mândră. Au fost aduși și din Țara Românească mulți robi ca să locuiască pe aici. Din unul din aceia mă trag și eu. Această poveste mi-au spus-o și mie bătrânii și-o spun și eu urmașilor mei.”

(Dumitru Almaș, „Legenda Mănăstirii Putna”)

1. Precizează:

5 x 1p=5p

a) ce fel de text este acesta: _____

b) locul desfășurării acțiunii: _____

c) timpul desfășurării acțiunii: _____

d) personajele principale: _____

e) care este finalul întâmplării: _____

2. Creează:

3 x 3p= 9p

a) o comparație utilizând cuvântul bun;

b) o expresie literară adăugând o însușire omenească substantivului lumină;

c) o rimă potrivită cuvântului urmași.

3. Scrie:

9 x 1p= 9p

a) sinonime pentru termenii:

rătăciți – _____

pustietate – _____

b) antonime pentru termenii:

mândră – _____

urmașilor – _____

c) un substantiv, un adjectiv și un verb care fac parte din familia de cuvinte a termenului **rob**:

d) două cuvinte din text care au trăsături de sens comune cu termenul **arc**.

4. Alcătuieste două enunțuri în care cuvintele **drept**, **părinte** să aibă înțelesuri diferite decât cele din text: **2 x 4p=8p**

5. Alcătuieste două enunțuri în care cuvântul **ruga** să fie pe rând substantiv și verb. **2x3p=6p**

6. Separă cuvintele, transcrie enunțul corect, apoi subliniază pronumele personale:

Auzindcăibuncălugărullaprimitulaelînchilie.

12x0,5p=6p 2x1p=2p / 8p

7. Se dă următoarea afirmație: **Stefan cel Mare era un bun creștin.**

2 x 5p=10p

Descoperă în text două argumente care întăresc această afirmație și scrie-le.

**Concursul interjudețean
„PE URMELE LUI ȘTEFAN-VODĂ”
Ediția a IV-a, faza județeană, 17 martie 2018
clasa a II-a**

Notă: Se acordă 10 puncte din oficiu.
Timpul de lucru: 90 minute

Citește cu atenție textul:

Mitruț râdea și bătea din palme.

L-au urcat până la jumătatea stejarului, și l-au lăsat în leagănul ușurel al vântului. Deodată, cum râdea el așa și se legăna, s-a uitat departe. A îngălbenit! Glasul i-a pierit în gât! Abia a izbutit să strige:

— Tătarii!... Vin tătarii! Vin tătarii!...

Și se uita cu groază cum vin tătarii cei adevărați, în galopul cailor, cu iataganele-n dinți, cu șomoioguri aprinse în vârful sulitelor.

— Coborâți-mă repede... vin tătarii! a strigat el a doua oară, dar copiii au luat-o la fugă, spre sat, țipând:

— Tătarii... vin tătarii!

Au prins să bată clopotele de furtună. Oamenii apucau spre codru, ori înșfăcau parii afumați la capăt, furcile, coasele și topoarele, gata de apărare. Pretutindenii s-auzeau țipetele copiilor și-ale femeilor:

— Tătarii!... vin tătarii!...

Și băteau mai tare clopotele.

Tătarii năvăleau într-o trâmbă lungă, și-n urma lor colburile urcau până-n înălțimi, amestecate cu fumul satelor aprinse. Cum au ajuns sub stejarul din Borzești, hanul năvălitorilor l-a zărit între ramuri pe Mitruț, aproape mort de spaimă.

— Ce-i facem copilului din stejar? a întrebat un ataman. Tragem cu săgețile în el?

— Nu! a răspuns hanul. Dacă trage careva în el vreo săgeată, îlucid!...

— De ce? s-au mirat tătarii.

— Pentru că pe acest pui de moldovean vreau să-lucid eu! Fac rămășag că-l nimeresc drept în inimă, cu prima săgeată!...

— Să vedem... au spus celelalte căpetenii și cetele s-au așternut pe vale, în priveală.

— Fie-ți milă... a răcnit Mitruț, când hanul a întins arcul, dar n-a mai apucat să spună nimic, căci o săgeată l-a nimerit drept în inimă și l-a omorât.

Apoi trâmba a sărit pe cai, a pornit galop, dând foc satelor, ucigând și prăpădind tot, spre Suceava-n sus.

(„Stejarul din Borzești”, după Eusebiu Camilar)

7. Alcătuieste două enunțuri în care cuvântul **așternut** să aibă sensuri diferite.

2 x 5 p = 10 p

8. Completează cu următoarele ortograme: **sa, s-a, într-o, într-un, dintr-un.**

5 x 2 p = 10 p

Copiii l-au urcat pe Mitruț _____ stejar.

Ceata _____ se ascunde în pădure.

Hanul tătarilor _____ oprit lângă stejarul din Borzești.

Oamenii _____ sat au început a bate clopotele.

Tătarii năvăleau _____ trâmbă lungă.

9. Motivează de ce crezi că au uitat copiii să-l coboare din stejar pe Mitruț? Formulați un răspuns cât mai complet.
